

๕๒

ค ว า ม ห ล า ก ห ล า ย ข อ ง เ ป ร ต (๑)

การร้องไห้ก็ดี ความเศร้าโศกก็ดี การพิไรรำไรก็ดี
บุคคลไม่ควรทำเลย เพราะการร้องไห้เป็นต้นนั้น
ไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
ญาติทั้งหลายก็คงดำรงอยู่อย่างนั้น
ทักษิณาทานที่ให้แล้ว ตั้งไว้ดีแล้วในสงฆ์
ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ชนผู้ล่วงลับไปโดยพลันสิ้นกาลนาน

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๗๔

พระรัตนตรัยเป็นสรณะที่แท้จริงของชาวพุทธและของชาวโลก วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติธรรมก็เพื่อให้เข้าถึงพระรัตนตรัย เมื่อใดที่เราเข้าถึงจึงจะได้ชื่อว่า เป็นชาวพุทธที่แท้จริง ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของการเกิดมาเป็นมนุษย์ พระรัตนตรัยมีอยู่หลายระดับ ซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆ เข้าไปภายใน ถ้าเราทำใจให้หยุดได้ก็จะเข้าถึงได้ แต่ถ้าหยุดไม่ได้ก็เข้าไม่ถึง เพราะ “หยุดเป็นตัวสำเร็จ” บุคคลผู้มีใจบริสุทธิ์หยุดนิ่งได้อย่างสมบูรณ์แล้ว ได้ชื่อว่า เป็นผู้ประสบความสำเร็จอันสูงสุดในชีวิต เพราะชีวิตมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึกภายใน ดังนั้น มนุษย์จำเป็นต้องฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง และต้องให้ความสำคัญกับการหยุดนิ่งยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด ด้วยการลงมือปฏิบัติพิสูจน์สัจธรรมนี้ด้วยตัวเอง เพื่อให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายในกันทุกคน

พระลัมมาลัมมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ติโรกृतทสูตร ว่า

“น หิ รุณฺณ วา โสโก วา	ยาวณฺญา ปริเทวนา
น ตํ เปตสฺส อตฺถาย	เอวํ ติฏฺฐนฺติ ฌาตโย
อยณฺจ โข ทกฺขิณา ทินฺนา	สงฺฆมฺหิ สุปฺปติฏฺฐิตา
ทีฆรตฺตํ หิตายสฺส	จानฺโส อุกฺกปฺปติ

การร้องไห้ก็ดี ความเศร้าโศกก็ดี การพิโรธรำไรก็ดี บุคคลไม่ควรทำเลย เพราะการร้องไห้เป็นต้นนั้น ไม่เป็นไป

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๓๕

เพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ญาติทั้งหลายก็คงดำรง
อยู่อย่างนั้น ทักษิณาทานที่ให้แล้ว ตั้งไว้ดีแล้วในสงฆ์
ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ชนผู้ล่วงลับไปโดยพลันสิ้นกาลนาน”

ชีวิตหลังความตายของเราและหมู่ญาติของเรานั้น
เป็นสิ่งที่เราควรศึกษากันให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง เพราะเมื่อ
ความตายเข้ามาเยือนหมู่ญาติอันเป็นที่รัก เวลานั้นเราจะได้
ตั้งสติมั่นไม่หวั่นไหว ไม่ร้องไห้ร้องไห้ โศกเศร้าพิโรธรำพัน
เพราะรังแต่จะทำให้หมู่ญาติ ต้องเศร้าหมองกังวลใจตามเรา
ไปด้วย ความหมองทำให้ไปเกิดในทุคติภูมิ แต่ความใสทำให้ไป
สู่สุคติภูมิ ในยามนั้นเราจะต้องคิดว่า ทำอย่างไรหมู่ญาติของ
เราที่ละโลกไปแล้ว จึงจะมีสุคติเป็นที่ไป หรือได้ไปเสวยสุขใน
สวรรค์ ทำอย่างไรเขาจะได้ไม่ต้องพลัดไปเกิดเป็นสัตว์นรก
เปรต อสุรกาย หรือสัตว์เดียรัจฉาน แต่ให้ได้ไปเสวยสุขในสุคติ
โลกสวรรค์เพียงอย่างเดียว

ในพระไตรปิฎกได้กล่าวเอาไว้ว่า เหล่าชนที่จุติจาก
มนุษยโลก แล้วไม่กลับมาเกิดในมนุษยโลกอีกครั้ง แต่ไปเกิดใน
อบายภูมิ ๔ คือ สัตว์นรก เปรต อสุรกายและสัตว์เดียรัจฉาน
มีมากกว่า เหมือนฝุ่นในมหาปฐพีที่มีมากกว่าฝุ่นในเล็บมือ
เพราะฉะนั้น เราจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาเรื่องราวของชีวิตใน

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๗๖

ปรโลกว่า มีความเป็นอยู่และแตกต่างจากโลกมนุษย์ที่เราอาศัยอยู่อย่างไบบ้าง เปรตบางจำพวกหากมองดูเผินๆ แล้ว ก็เหมือนจะไม่มีเป็นทุกข์ แต่ที่จริงแล้วมีความเป็นอยู่อย่างทิวโหย ทุกข์ทรมานมากทีเดียว

*มีเปรตประเภทหนึ่ง ซึ่งมีความเป็นอยู่ประหนึ่งชาวสวรรค์ คือพวกวิฆาตเปรต เป็นเปรตชั้นสูง มีฤทธิ์มาก เป็นประดุจพญาเปรต ทั้งเป็นเปรตที่พอจะรู้สัจธรรมได้บ้าง แต่ไม่ใส่ใจปฏิบัติ มีแต่ความประมาทมัวเมา และในใจนั้นก็ยังมี ความทิวโหยอยู่เป็นนิตย์ ไม่ได้รับความอิ่มหน่ำสำราญเหมือนชาวสวรรค์ทั้งหลาย เนื่องจากเคยผิดพลาดในปางก่อน จึงต้อง มาเสวยผลกรรมชั่ว เกิดเป็นเปรตอยู่ในเปตโลก เปรตกลุ่มนี้ จะไม่อยู่ปะปนกับเปรตชนิดอื่น อยู่เฉพาะในกลุ่มของตนเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีเปรตอีกหลายจำพวก ซึ่งอยู่ในสถานที่ต่างๆ กัน เช่น เปรตบางพวกมีรูปร่างผอมโซ เนื้อและเลือดไม่มีเลย ทั้งร่างมีแต่กระดูก และหนังที่พอกหุ้มกระดูก เพราะไม่มีอาหารจะกิน หนังท้องเหี่ยวติดกระดูกสันหลัง ดวงตาก็ ลึกลงง ฟันลึกลงหนึ่งที่จะปกปิดร่างกายก็ไม่มี ผมยาวรุงรัง ปกปิดหน้า เนื้อตัวเหม็นสาบน่าเกลียดน่ากลัว ร้องไห้ครวญคราง

*โลกทิปนี (พระพรหมโมลี)

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๓๓

อย่างน่าเวทนาเพราะหิวโหยอาหาร หมดเรียวหมดแรง จะไปไหนๆ ก็ไม่ได้ ได้แต่นอนอิดโรยอยู่อย่างระเกะระกะน่าเวทนามาก

บางครั้ง หูของเปรตจะได้ยินเสียงแว่วมาแต่ไกลอยู่ตลอดเวลาว่า “เปรตทั้งหลายเอ๋ย จงพากันมากินข้าว กินน้ำเถิด” เมื่อฝูงเปรตได้ยินเสียงเช่นนี้ ก็เข้าใจว่า มีข้าวมีน้ำ ต่างดีอกดีใจ คิดจะลุกแต่ก็ลุกขึ้นไม่ได้ เพราะหมดเรียวหมดแรง บางตนก็ล้มหงายลงนอน แต่พวกเปรตก็ไม่ละความพยายาม พากันเกาะพยุงลุกขึ้นด้วยความทุลักทุเล และในที่สุดก็สามารถลุกขึ้นได้

เมื่อพวกเปรตลุกขึ้นได้แล้ว ก็เอามือที่เหี่ยวแห้งพาดขึ้นเหนือหัว ชื่นชมยินดี ค่อยๆ พยุงร่างกายไปตามทิศที่ได้ยินเสียงเรียก เดินโซซัดโซเซไปทางต้นเสียงก็ไม่พบข้าวและน้ำเลย เปรตจึงเสียใจร้องไห้ครวญคราง พลังล้มลงเกลือกกลิ้งด้วยความหิวอยู่ตรงนั้น ทันใดนั้นก็จะได้ยินเสียงแว่วมาอีก แต่แม้เปรตจะพยายามลุกขึ้นเดินหา ก็ไม่เจอแม้สักครั้งเดียว

เปรตเหล่านี้ในชาติก่อนตอนเป็นมนุษย์ เป็นคนใจร้าย มีความอิจฉาริษยาคนอื่น เห็นคนอื่นมั่งมีเหนือตนก็ไม่พอใจ คอยกลั่นแกล้งให้คนอื่นได้รับความลำบาก เมื่อเห็นคนยากไร้ ก็กลับดูถูกดูแคลน ชอบหลอกลวงเอาทรัพย์สินของคนอื่นมาเป็นของตน ทั้งเป็นคนตระหนี่ไม่ยินดีในการให้ทาน เพียงแค่เห็น

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๗๘

คนอื่นให้ทานก็คอยห้ามปราม นอกจากนี้ ฉ้อโกงทรัพย์สินที่เป็นของสาธารณะหรือของสงฆ์มาเป็นของตนด้วยความโลภ เมื่อตายไปก็ต้องมาเกิดเป็นเปรตอย่างที่ได้เล่ามาข้างต้น

เมื่อมองดูสรีระร่างกายของเปรตบางจำพวก จะเห็นว่า มีรัศมีออกจากกาย รุ่งเรืองเปล่งปลั่ง แต่แปลกประหลาดตรงที่ปากของเปรตเป็นเหมือนปากสุกร เป็นเปรตที่อดอยาก หาล้างใดที่จะกินเป็นอาหารก็ได้ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ตอนที่ยังเป็นมนุษย์ เคยบวชเป็นพระสงฆ์ อุตส่าห์รักษาศีล ร่างกายจึงแลดู ผุดผ่อง แต่การที่ต้องมาเกิดเป็นเปรตปากเหม็น เพราะกล่าวคำหิเตียนครูบาอาจารย์ด้วยทิฏฐิมานะ หรือชอบตำหนิเพื่อน สหธรรมิกผู้สมบูรณ์ด้วยศีล กรรมนั้นจึงบันดาลให้เกิดผลเป็นเปรตประเภทนี้

เปรตอีกพวกหนึ่ง สรีระร่างกายสวยงามเหมือนเทวดามาก แต่อวัยวะส่วนปากส่งกลิ่นเหม็นเน่า มีหนอนไต่ยั่วเย้า หนอนเจาะกินปากบ้าง กินนัยน์ตาของเปรตเหล่านั้นบ้าง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะตอนเป็นมนุษย์อุตสาหะรักษาศีล จึงมีร่างกายงดงาม แต่การที่ปากเหม็นเน่า มีหนอนเจาะกินปาก เพราะวชิฤจิตด่าว่าพระภิกษุสามเณร เป็นคนมีทิฏฐิมานะยกตนข่มท่าน จ้วงจาบพระสงฆ์สามเณร เมื่อตำหนิวินิจฉัยผู้มีศีล

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๓๕

เป็นประจำ อกุศลกรรมจึงฉุดกระชากให้ไปกำเนิดเป็นเปรต
เสวยกรรมอยู่อย่างนี้เป็นเวลายาวนาน

เปรตอีกฝูงหนึ่ง เป็นเปรตเพศหญิง แม่เสื้อผ้าลักรั้งหนึ่ง
ก็ไม่มีพนักาย และมีตัวเหม็นเน่า ทัวสรรพางค์กายมีแมลงวัน
ไต่ตอม ผอมโซ หาเนื้อหาเลือดในร่างกายไม่มีเลย มีแต่หนัง
และเอ็นพอกกระดูก เปรตเหล่านี้ได้รับความอดอยาก หาลิ่งใด
จะกินก็ไม่มี เมื่อคลอดลูกที่เกิดจากแรงกรรม ก็ฉีกเนื้อลูก
ของตนเคี้ยวกิน เสวยกรรมเป็นเวลาหลายพันหลายหมื่นปี

ที่เป็นเช่นนี้ เพราะในชาติก่อน เคยเกิดเป็นผู้หญิง
รับทำแท้งให้กับหญิงมีครรภ์ ตัวเองไร้ความปรานีต่อสัตว์ที่
เกิดในครรภ์ มีใจประกอบด้วยโลภเจตนา หวังจะได้ทรัพย์สิน
ซึ่งเป็นค่าจ้างเพียงเล็กน้อย ไม่คำนึงถึงบาปกรรมภายหน้า
เมื่อสิ้นชีวิตก็ต้องลงมาเกิดเป็นเปรตอย่างนี้ บางทีก็เรียกว่า
นางปีศาจผู้มีกายเน่าเหม็นน่าเกลียดน่ากลัว เมื่อไม่มีลิ่งใดจะกิน
ต้องหิวโหยอดอยาก จึงต้องกินลูกของตนเอง ทนทุกข์อยู่อย่าง
นี้จนกว่ากรรมนั้นจะหมดไป

เห็นไหมว่า เปรตทั้งหลายจะเสวยทุกข์ทรมานอยู่ตลอดเวลา
แม้จะไม่ทุกข์ทรมานแสนสาหัสแบบเกิดแล้วตาย ตาย
แล้วเกิด เหมือนการถูกรูทรมานในมหานรก แต่ก็ได้ชื่อว่าเป็น

ความหลากหลายของเปรต (๑)

๔๘๐

อบายภูมิที่มีแต่ความทุกข์ทรมาน และยังเป็นทุดติอยู่ดี จะพ้นจากอัฐภาพนี้ได้ นอกจากต้องอาศัยเวลาจนกว่ากรรมจะหมด หากหมั่นญาติทำบุญใหญ่กับทักษิณียบุคคลอันเลิศ ทำอุกเนื้อ-นาคบุญ แล้วอุทิศส่วนกุศลไปให้ เมื่อเปรตเหล่านี้มารับส่วนกุศลผลบุญ ก็สามารถที่จะพ้นจากอัฐภาพของเปรตไปได้

เพราะฉะนั้น เมื่อทุกท่านทำบุญอะไรแล้ว ก็ให้อุทิศส่วนกุศลไปให้กับญาติของเราที่ละโลกไปแล้ว นอกจากบุญจะเกิดขึ้นกับตัวเราแล้ว ยังสามารถส่งผลไปถึงหมู่ญาติของเราในปรโลกได้อีกด้วย และให้หมั่นทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ให้ครบถ้วนบริบูรณ์ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของเราเอง

